

הציונות הדתית והמדינה
קובץ מאמרים לשלושים שנות המדינה

הציונות הדתית והמדינה

קובץ מאמרים לשלושים שנות המדינה

ערכו

יוסף ואברהם תירוש

ההסתדרות הציונית העולמית
המחלקה לחינוך ולתרבות תורניים בגולה

הביא לדפוס: שלמה שמידט

כל הזכויות שמורות, ירושלים תשל"ח
All rights reserved, Jerusalem 1978

נדפס בדפוס "אלפא" בע"מ, ירושלים
בהשגחת הוצאת הספרים של הסוכנות היהודית.

לשם

השר משה חיים שפירא ז"ל

שנווט את ספינת הציונות הדתית

בכ"ה השנים הראשונות למדינת ישראל

"נודה לה' על שזכינו ברוב רחמיו וחסדיו לראות את הניצנים הראשונים של האתחלתא דגאולה, עם הקמתה של מדינת ישראל.

מאת ה' היתה זאת, להראות לנו כי הגיעה שעת רצון המחייבת אותנו לבוא לעזרת ה' בגיבורים, כדי שארצנו ומדינתנו תיבנה ותכונן על טהרת הקודש".

(מתוך "דבר רבני ישראל אל עם ה' בציון" — כרוז לבוחרים בעד רשימת "החזית הדתית המאוחדת", מיום כ' בטבת תש"ט. עלי-החתום: הרבנים הראשיים לארץ-ישראל, כל רבני הארץ, וכן ראשי הישיבות: מרכז-הרב, חברון, שפת-אמת, עץ-חיים, מאה-שעים, קול-תורה והיכל-התלמוד).

תוכן העניינים

5	דברי מבוא	
7	א. באספקלריה של אמונה	
	היהדות הדתית דורשת את ארץ-ישראל בתורת מדינה יהודית /	
9	הרב יהודה לייב הכהן מימון ז"ל	
17	שש דפיקות / הרב יוסף דב הלוי סלוביציץ	
30	אחרית כראשית באספקלריה של ציונות דתית / ישעיהו ברנשטיין	
46	מדינת ישראל בתודעתנו הדתית / יוסף גולדשמידט	
62	ראשית צמיחת גאולתנו / הרב שמואל שפרבר	
69	✓ עשרים שנה למדינת ישראל / ד"ר יעקב הרצוג ז"ל	3 י"א
85	מאבקה של היהדות הדתית / משה קרונה	
97	משמעותה הדתית של מדינת ישראל / אהרן נחלון	
105	✓ למשמעותה של מלחמת יום הכיפורים / הרב יהודה עמיאל	3 י"א
122	אל מול פני המאורע / ד"ר דב רפל	
131	ב. יהודה של המדינה וייעודה	
133	✓ לבעיות דת ומדינה / הרב שלמה גורן	
140	✓ קדושת עם הקודש על אדמת הקודש / הרב צבי יהודה הכהן קוק	
147	✓ לדמותה הרוחנית של מדינת ישראל / הרב אלימלך בר-שאוול ז"ל	
163	✓ "מיהו יהודי" / הרב יחיאל יעקב וינברג ז"ל	
175	דת ומדינה לפי המקורות / הרב בצלאל כהן ז"ל	
184	המדינה והתורה — עול ואהבה / הרב שמחה בונם אורבאך ז"ל	
189	היהדות הדתית והמדינה / יוסף תירוש	
203	✓ המשטר המדיני לפי התורה / הרב שאול ישראלי	
211	✓ מדינת ישראל כמדינה יהודית / ד"ר זרח ורהפטיג	
217	✓ דת ומדינה לפי יסודות הציונות הדתית / שלמה זלמן שרגאי	
227	✓ משמעותה האמיתית של בעיית הדת והמדינה בישראל / משה אונא	
233	מדינת ישראל / ד"ר ישעיהו אביעד-וולפסברג ז"ל	
250	מדינת ישראל וייעודה / אברהם מ"י גולדראט ז"ל	

- 261 דו־קיום במדינה ✓
 263 התלכדות לאומית והתבלדות רעיונית / הרב ד"ר שמעון פדרבוש ז"ל
 285 הסדר היהסים בין דתיים וחילוניים / שמתה פרידמן
 295 לדמותה של היהדות הדתית במדינה / חנוך אחימן
 305 דתיים וחילוניים בחברה הישראלית / אליעזר גולדמן

- 321 חוק ומשפט
 323 חוק ומשפט במדינתנו / הרב מאיר בר־אילן (ברלין) ז"ל ✓
 329 מדינת הלכה או מדינת חוק ? / הרב יעקב ברמן ז"ל
 336 חוקי מדינה אינם כפייה / הרב ד"ר ישראל שלמה בן-מאיר ז"ל
 342 תורת המדינה בעבר ובהווה / ד"ר שמחה בונם פלדמן ז"ל
 349 המשפט העברי למשפט המדינה — כיצד ? / פרופ' מנחם אלון ✓
 361 השיפוט הרבני בישראל — היסוד למדינת התורה / הרב שמחה ח' מירון

- 371 ישראל והתפוצות
 373 ציון וירושלים / הרב משה צבי נריה ✓
 384 ישראל והתפוצות — יחסים חדשים ובעיות חדשות / צבי ירון ז"ל
 397 גולה ומדינה / יצחק מאיר